

JĒRCĒNU ZIŅAS

Jūnijs 2008

Dari pats, spried pats, un lai tevis nebiedē nekad cita spriedums (R. Kaudzīte)

RUNAS VĪRIEM SPĒKS ROKĀ

Pagasta padomes 11. jūnija sēdes lēmumi:

Apsprieda Valkas rajona Strenču pilsētas, Sedas pilsētas, Jērcēnu pagasta un Plāņu pagasta apvienošanās projekta ziņojumu.

No 9. jūnija – 1. jūlijam Jērcēnu pagasta padomes telpās iedzīvotājiem ir pieejama šī projekta ziņojuma 1. redakcija, lai iepazītos un anketās izteiktu savus ierosinājumus un labojumus.

Apstiprināja Jērcēnu pagasta pašvaldības 2007. gada publisko pārskatu. Tas ir pieejams pagasta pašvaldībā pie sekretāres.

Nolēma atļaut izstrādāt zemes ierīcības projektu īpašumam „Stallēni-2”, īpašumu sadalīt trīs zemes gabalos un piešķirt tiem nosaukumus **Lakstīgalas, Robežnieki, Birztales**.

Samazināja samaksu par izpērkamo zemi **Alkšņi** kopplatībā 17,8 ha.

Piešķir līdzfinansējumu Ls 40 apmērā neformālās iniciatīvas grupas izstrādātajam projektam „Zaļā dobe Jērcēnmuīžai”.

Nolēma pieaicināt nekustamā īpašuma vērtētāju, lai noteiktu izsoles sākuma cenu pašvaldībai piederošā īpašuma Trešā māja – dz.14 pārdošanai izsolē.

Piešķir trūcīgās personas statusu vienai personai uz sešiem mēnešiem.

Apstiprināja Nolikumu par sekmīgo skolēnu un studentu apbalvošanu.

2008. gadā profesionāli tehnisko skolu, arodvidusskolu, koledžu, augstskolu absolventi var saņemt naudas balvas pie grāmatvedes, uzrādot dokumentu par izglītības iegūšanu.

Izskatīja iedzīvotāju iesniegumus.

SAKOPTĪBA

Klāt atkal Jāņu laiks ar pīpeņu un ozolzaru vainagiem, ar putojošiem alus kausiem un dzelteniem siera rituļiem. Klāt atkal Jāņu laiks ar tikko plautas zāles smaržu, ar sakoptu sētu, ar balti klātu galdu.

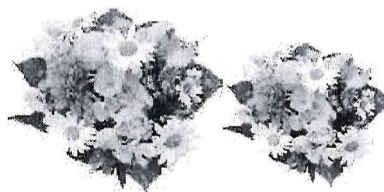
Arī šogad visas pagasta sētas pirms svētkiem apciemos vērtēšanas komisija, lai aplūkotu mūsu pagasta iedzīvotāju paveikto sakoptības jomā, atrastu un novērtētu sakoptākās sētas. Skaistāko sētu īpašnieki tiks sumināti Pirmsjāņu pasākumā 22. jūnijā, bet tie, kuru sētas vai īpašumi nebūs sakopti, lai gaida īpašo balvu – „Zelta slotu”.

20. jūnijā mūsu pagastā ieradīsies Valkas rajona sakoptāko pagastu vērtēšanas komisija, tāpēc aplūkosim savus īpašumus ar vēriņu aci, varbūt vēl kaut ko varam paspēt sakārtot!

Ginta Gailīte

Sazied mākoņi, smaržo vēji,
Milzu kokteilis – smaržīga tēja...
Gaiss tik piestrāvots vasaras prieka.
Arī es šajā virpulī tieku.
Pametu gaisā dzīvotprieku,
Ne jau šķipsniņu – veselu sieku!
Saņemtu pretī tikpat cik daru,
Jā, es priecājos,
Jā, es varu.
Sazied mākoņi, smaržo vēji,
Salej vasara spēka tēju.
Varens kokteilis glāzē manā –
Viss vienā milzīgā dzīvošanā.
Viss tik uz labu.

/Dina Veinberga/

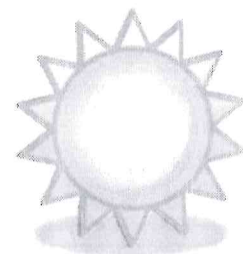

*Jānīt's kāpa kalniņā
Zaļu nasta mugurā,
Nāc, Jānīti lejiņā
Savus bērnus apraudzīt
/Latviešu tautas dz..*

**PRIECĪGUS VASARAS SAULGRIEŽUS, ZĀĻU
VAKARU UN JĀŅU DIENU VISIEM PAGASTA
IEDZĪVOTĀJIEM!**

**SVEICIENS JĀNIEM, LĪGĀM
UN VISIEM JĀNABĒRNIEM!**

*Līgotāji, līgotāji,
Nav vairs tālu Jāņu diena:
Šī dieniņa, rīt dieniņa,
Parīt pati Jāņu diena.
/Latviešu tautas dziesma/*

22. jūnijā plkst. 20.00
Jērcēnmuīžas parkā
Konkursa „**Sakoptākā sēta**” laureātu
apbalvošana, alus, siers, ugunskurs.
plkst.21.00
PIRMSJĀŅU ZAĻUMBALLE
Spēlēs „Ceļabiedri”.

APZINIES SAVAS RICIBAS SEKAS

Ikvienai precei ir savs derīguma laiks, un tas attiecināms arī uz dažāda veida elektroierīcēm. Kad tās beigušas mums kalpot, rodas jautājums, kā no tām pareizi atbrīvoties. Tās ir jānodod savam atkritumu apsaimniekotājam, jo šim atkritumu veidam likumdošana piemēro speciālu apsaimniekošanas shēmu. Ziemeļvidzemes reģiona iedzīvotāji Latvijā ir vienīgie, kuriem tiek piedāvāts īpašs pakalpojums – nolietotas elektrotehnikas bezmaksas savākšana no privātmājām.

Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācija ir izstrādājusi maršrutus, kad pēc pieteikuma uz katru Cēsu, Limbažu, Valkas un Valmieras rajonu pašvaldību divas reizes mēnesī dodas ZAAO transports, lai bez maksas savāktu nolietotu sadzīves elektrotehniku – ledusskapjus, gāzes plīti, veļas mašīnas, televizorus, datorus u.c. elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumus.

Atsevišķās pašvaldībās ir vērojama šķietami atbalstāma iniciatīva, kad kāds vietējais darbonis piedāvā savākt nolietotu elektrotehniku, taču ar to apkārtējai videi draudzīgā rīcība arī beidzas, jo savāktie priekšmeti mājas apstākļos tiek izjaukti, atdalot krāsainos metālus, bet videi tik kaitīgie šķidrumi, gāzes un pārējie atlikumi nonāk augsnē vai gaisā, nodarot ļaunumu gan apkārtējai videi, gan apkārtējo cilvēku veselībai.

ZAAO aicina Ziemeļvidzemes reģiona iedzīvotājus piedomāt, kam nolietotā sadzīves elektrotehnika tiek atdota. Izmantojot ZAAO piedāvāto pakalpojumu, tiek nodrošināts, ka visa savāktā elektrotehnika tiek nodota pārstrādes uzņēmumiem gan Latvijā, gan ārpus valsts robežām, kur tā tiek izjaukta un pārstrādāta, izmantojot speciālas, sertificētas apstrādes iekārtas, nenodarot kaitējumu apkārtējai videi un cilvēkiem.

Turklāt Latvija, iestājoties Eiropas Savienībā, ir apņēmusies jau 2009.gadā savākt 4 kg elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu no katra iedzīvotāja. 2007.gadā ZAAO pavisam ir savākusi vairāk nekā 160 tonnas šo atkritumu, un līdz valstij izvirzīto mērķu sasniegšanai vēl tālu, tādēļ ZAAO aicina apzināties nepareizas atkritumu apsaimniekošanas sekas un izmantot uzņēmuma piedāvātos pakalpojumus. Vienoties par nolietotas sadzīves tehnikas savākšanas iespējām varat, zvanot uz mobilo tālruni 26132288.

LABĀKIE

Pagasta padome izvērtēja vispārizglītojošo skolu iesūtītās informācijas par sekmīgajiem skolēniem. Pamatojoties uz pagasta padomes apstiprināto Nolikumu, naudas balvas tiks piešķirtas skolēniem, kuru vidējais vērtējums, noslēdzot mācību gadu ir 7 balles un augstāks. Mūsu pagasta labākie skolēni ir – Ēveles pamatskolā – Jānis Jansons 2.kl.- 8 balles, Amanda Miķelsons 2. kl.- 8 balles, Baiba Jansone 5.kl. – 7,9 balles. Strenču vidusskolā – Dārta Boša 9.kl. – 7 balles. Valmieras Viestura vidusskolā – Laura Norlinde 5.kl.- 7,6 balles, Annija Ence 11.kl. – 7,9 balles. Valmieras Valsts ģimnāzijā – Katrīne Reima 10.kl. – 7,4 balles. Šiem skolēniem tiks izsūtīti ielūgumi ierasties pagasta padomē pēc naudas balvām.

BĒRNU TIESĪBU AIZSARDZĪBAS DIENĀ

Katru gadu 1. jūnijā ir Bērnu aizsardzības diena, kas tiek dibināta, lai aizsargātu bērnus kara laikā, un tiem nodrošināt izglītību un sociālo dzīvi. Arī mūsu pagastā šo dienu atzīmēja Bērni kopā ar vecākiem varēja doties ekskursijā pa Jērcēnu pagastu.

Bērni un vecāki pulcējās pie Jērcēnu pagastmājas, lai dotos ceļā uz pirmo apskates punktu – robeža ar Ēveles pagast (Dakstu –Ēveles ceļš). Pēc tam mūsu ceļš veda uz stalto un vareno Kaņepju ozolu, pie kura mums tika pastāstīta ozolu vēsture un informācija pa Sedas purvu, kas atrodas ozolu tuvumā. Nākamā apskates vieta bija Jērcēnu Lielais akmens kas ir viens no mūsu pagasta lepnumiem. Uzzinot teikas par akmeni un apskatot to diženumu, mūsu ceļš veda tālāk uz Gauju, kas plūst tieši pa pagasta robežu ar Trikātas pagastu Braucām cauri Strenčiem, nokļūstot pie Gaujas varējām vērot tās stāvos krastus un burvīgo ainavu. Tālāk devāmies ga Dzirnāvu ezeru uz Ķeiziem un lauku sētu „Rožkalni”, kas ir viens no mūsu pagasta sakoptākajām sētām. Māju saimnieki izrādīja skaisto mājas apkārtni un cienāja ar gardām pankūkām Paviesojušies un pacienājušies, tālāk devāmies uz saimniecību „Cālīšiem”, kur saimniece Ilvija mūs iepazīstināja ar savu fermu un pastāstīja par modernajām tehnoloģijām, ar kurām strādā Ferma ir Latvijas modernāko fermu desmitniekā. Saimniece mūs pacienāja ar lauku pienu, kas iegūts no saimniecībā audzētajām govīm. Bērni varēja arī izklaidēties lēkājot pa batutu, dažiem tas patika labāk par fermas apskati!

Pēc šo vietu apskates mēs devāmies atpakaļ uz Jērcēnmuižu, kur mums bija iespēja noskatīties filmiņas, kurās bija tēlotas situācijas ar mūsdienu jaunatnei ļoti aktuālām problēmām par dažādām atkarībām - narkotikām, datorspēlēm u.c., kā arī par bērna pašapziņas trūkumu - bara domāšanu. Pēc filmu noskatīšanās mūs gaidīja pārsteigums - „Rīgas piensaimnieka” ziedotais augļu saldējums „Jungle Pop”, kas ar organizācijas „Glābiet bērnus” Jērcēnu pagasta nodaļas un pašvaldības atbalstu tika sagādāts no Rīgas.

Par skaisto dienu un labi pavadīto laiku pasākuma dalībnieku vārdā pateicamies Ņinai Laurenovičai lauku sētu saimniecēm Ilvijai Jakovīnai un Mārai Meikšānei un gidei Ilvijai.

Sanda Ķimse, Dārta Boša

SVEICAM JŪNIJA JUBILĀRUS!

Dzīves pulkstenim dzeguzes balss,

Vasarai atvēlot dienas.

Jasmīna smaržā zūd gadi.

/Ilze Zilbere/

INTAI KALNIŅAI 02.06. – 75

LĪGAI BALODEI 22.06. – 65

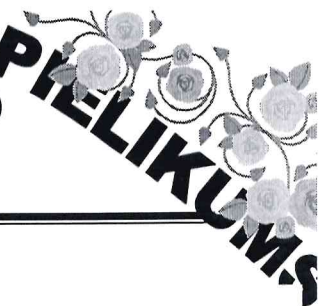
ANDAI DZIRNEI 18.06. – 50

Par skaitļu un faktu pareizību atbild rakstu autori
Materiālus apkopoja
un datorā salika **Ginta Gailīte**
Kaņepju ozols – foto **Vilis Krūmiņš**

JĒRCĒNU ZIŅAS

Jūnijs 2008

Padomi Jāņu laikam

Iebīdīsim vasarā! Noausim basas kājas, lai izjustu zāles kņudināšanu un rasas svaigumu. Izbaudīsim zāles smaržu. Saskarē ar dabu cilvēkam vislabāk izdodas izprast savu virzību un sūtību. Saplūstot ar dabu mēs būvējam tiltu, kas savieno mūsu garīgās vajadzības ar dabas garīgajiem spēkiem. Mums, latviešiem, ir ļoti paveicies, jo viedie senči atstājuši mums mantojumā Jāņu nakti, kad kontaktēties ar dabas gariem un savu iekšējo ES izdodas visvieglāk. Jāņu rasā ir augu spēks, tāpēc sievām un meitām kailām jāpeldas rasā, enerģētiski visspēcīgākā tā ir saullēkta brīdī, bet vīriem jāizpeldas ezerā vai upē.

Salasīsim Jāņuzāles! Jāņuzālēm piemīt auglību un veselību veicinošs spēks. Dadzis, nātre, usne vai kāds cits dzeloņains augs jāņuzāļu pušķī spēj atvairīt ļaunos, tumšos spēkus. Jāņuzāles jāplūc Zāļu dienā, tad tām piemīt īpaši dziedinošs spēks. Jāņuzāles noteikti nevajag izmest, bet sakaltēt un ziemā izmantot smaržīgām un veselīgām vannām vai pirts uzlējumiem.

Nopīsim vainagu! Nopīsim to Jānim un Līgai, Jāņamātei un Jāņatēvam, bet neaizmirsīsim arī paši sevi. Viss, kam Jāņu naktī uzlikts vainags, iegūst aizsardzību nākošajam saules ciklam. Aplis ir saules, harmonijas, veseluma, pilnīguma un aizsardzības simbols.

Iekursim Jāņuguni! Pūdele, pundele, pūčka, cinna, Jāņu lampa, darvene, rumba, ragana – tik dažādi Latvijas novados sauktas saulgriežu ugunis. Jāņugunis dedz augstākajā vietā pirms saules rieta un dedzina visu nakti, lai neļautu darboties ļaunajiem tumsas spēkiem. Drosmīgākie var izmēģināt lēkšanu pāri ugunskuram, tā simboliski attīroties un nodrošinot aizsardzību.

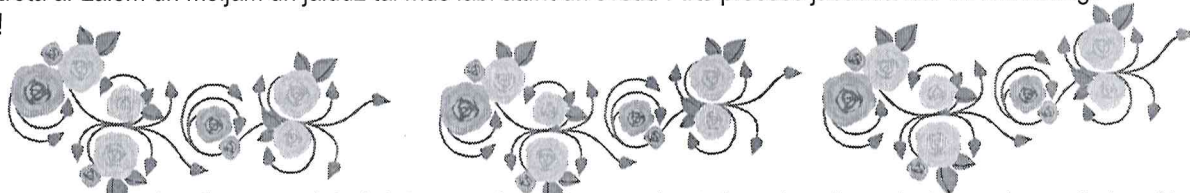
Dziedāsim līgotnes! Līgotnes jeb līgodziesmas ir neatņemama saulgriežu svētku tradīcija. It īpaši apdziedāšanās dziesmas, jo tās atbrīvo uzkrātās dusmas, sāpes un bailes, attīra cilvēku. Nav svarīgi, cik pareizi nodziedāsi, galvenais, dari to ar prieku!

Iesim Jāņu pirtiņā! Pēc tautas ticējumiem pirts ir svētāka vieta nekā baznīca. Pareizi izmantota pirts tiešām ir mājas svētnīca, kur norit daudzi cilvēka dzīvē svarīgi rituāli. Pirts nozīmē gan fizisku, gan garīgu attīrīšanos, sevis harmonizēšanu, enerģijas uzņemšanu. Neaizmirsīsim par svaigām slotiņām, kas grieztas vasaras saulgriežos, kad daba ir pilnbriedā. Šajā laikā tās vajadzētu sagatavot arī ziemai. Pirtiņa jāizrotā ar zālēm un meijām un jālūdz tai mūs ļoti attīrīt un svētīt. Pirts process jābauda lēni un nesteidzīgi.

Lai Jums izdodas!

No i-neta

TICĒJUMI

Dziedāšanu Jāņos sauc par līgošanu un dziedātājus par līgotājiem un līgotājām. Līgošanu katrā mājā mēdz iesākt, kad vakariņas paēstas, un viņu turpina visu cauru nakti gandrīz līdz saules lēkšanai, vai nu pie Jāņu uguns, vai arī līgotāji iet no mājas uz māju, kur tos laipni uzņem, pacienā gan ar sieru, gan ar alu, gan citu ko. Tikpat pie Jāņu uguns, kā arī pa mājām līgojot, viņi cits citu apdziedas. Šādu apdziedāšanos Jāņos sauc par aplīgošanu. Tādās reizēs kalpi aplīgo savus kungus, saimniekus, maizes devējus un otrādi, kā arī meitas puišus un puiši meitas, u.t.t. Līgojamais laiks iesākas tā divas nedēļas priekš Jāņiem, savu augstāko stāvokli sasniedz Jāņu priekšvakarā un pastāv līdz Pētera jeb Māras dienai. Pēc tās vairs nedrīkst līgot. (LTT: D. Ozoliņš, Jaunroze.)

Jāņa dienā dara alu, sien sierus un ēd, jo tad šinī vasaras laikā govīs dod visvairāk piena. (LTT: K. Bika, Gaujiena.)

Jāņa dienai tiek piešķirts tāds spēks un svētums, ka zālēm, kas tai dienā lasītas, esot lielas un brīnīšķīgas īpašības pret ugunsgrēkiem, cilvēku un lopu ļaunām sērgām un slimībām. (LTT: P. Einhorn, 1627.)

Priekš Jāņiem lauku ārstes sameklēja savas zāles. Tās zāles turēja par vislabākām, kas plūktas Jāņu vakarā bez saules. Tādām piemita vislabākais dziedināmais spēks, un tās tad arī tika uzglabātas. Zāles savārija un deva arī slimām govīm, tomēr nekad tūlīt pēc atnešanās, bet tikai pēc septiņām dienām, jo citādi piens pastāvēt tikai līdz Jāņiem. Citiem lopiem deva Jāņa zāles bez ierobežojumiem. (LTT: J. Bēdulis, Rundāle.)

Pie Jāņa zālēm pieder gandrīz visi lakstaugi, bet īpaši madaras, ņerbules, debestiņas, āboliņš u.c. Ar tām izpušķo istabas, sētu, pagalmu, tās vij arī vainagos. No kokiem pušķošanai noderīgas bērza meijas un ozola zari. Nekad māju nepušķo ar apsēs un alkšņa zariem: tos uzskata par ļaunā kokiem. (LTT: B. Riekstiņš, "Atpūta" 1932, 17. VI, 22.)

Jāņu rītā piena raganas skrej rasu traukdamas un saka: "Viss uz mani, viss uz mani!" Ja kāds to dzird, tad lai saka: "Man kaut pusīti!" Tad arī tam piena netrūks. (LTT: A. Zālīte, Bērzpils.)

Jāņu vakarā no šērmūkšļa zariem iztaisa trīs krustus. Divus krustus piesprauž katrā pusē pie kūts durvīm, trešo zem sliekšņa un apkaisa ar salmiem. Tad dzen govīs pāri. Lopiem nekas vairs ļauns nenotiks. (LTT: Berķenē, Lavīze Kuģis)

Īsumā par sociālo apdrošināšanu

Vecuma pensijas

No 2008. gada 1. jūlija vairs nebūs iedzīvotāju priekšlaicīgā pensionēšanās. Visiem pensionēšanās notiks no 62 gadu vecuma. Līdz 1. jūlijam, ja darba stāžs nav mazāks par 30 gadiem, var pensionēties – vīrieši no 60 gadiem, sievietes no 59,5 gadiem.

Bērna piedzimšanas pabalsts

Pabalsta apmērs ir 296 lati – 100% no zīdaiņa pūriņa vērtības naudas izteiksmē. Par pirmā bērna piedzimšanu papildus pabalstam piešķir 100 latu, par otrā bērna piedzimšanu – 150 latu, par trešā un katra nākamā bērna piedzimšanu – 200 latu pabalstu. Papildus valsts noteiktajam pabalstam, pašvaldība izmaksā 100 latus par katru bērnu, kura dzimšanas fakts reģistrēts Jērcēnu pagastā.

Bērna kopšanas pabalsts

Pabalstu piešķir vienam no bērna vecākiem vai aizbildnim, kurš kopj bērnu, **ja šī persona nav bijusi nodarbināta** pabalsta piešķiršanas brīdī. Pabalstu nepiešķir par bērnu, sakarā ar kura piedzimšanu vai kopšanu piešķirts maternitātes pabalsts vai vecāku pabalsts par to pašu laikposmu. Pabalsta apmērs līdz vienam gadam 50 lati mēnesī, no 1 līdz 2 gadu vecumam 30 lati mēnesī.

Ģimenes valsts pabalsts

Papildus bērna piedzimšanas pabalstam un bērna kopšanas pabalstam valsts maksā ģimenes valsts pabalstu sekojoši: par pirmo bērnu ģimenē 8 lati, par otro 9,60 lati, par trešo 12,80 lati, par ceturto un katru nākamo 14,40 lati mēnesī.

Bez iepriekš minētajiem pabalstiem likums „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu” nosaka pabalstus bērna piedzimšanas gadījumā:

- 1) maternitātes pabalstu,
- 2) paternitātes pabalstu,
- 3) vecāku pabalstu.

Maternitātes pabalstu izmaksā bērna mātei pēc esošās likumdošanas. **Paternitātes** pabalstu piešķir un izmaksā nodarbinātajam bērna tēvam par bērna piedzimšanu, piešķirot atvaļinājumu desmit kalendāra dienas. Pieprasot šo pabalstu sociālās apdrošināšanas aģentūrā, jāiesniedz darba devēja apstiprinājums par bērna tēva atrašanos atvaļinājumā, sakarā ar bērna piedzimšanu. Šo pabalstu izmaksā 80% apmērā no pabalsta saņēmēja vidējās apdrošināšanas iemaksu algas.

Vecāku pabalstu piešķir un izmaksā vienam no vecākiem (strādājošiem), kurš kopj bērnu **vecumā līdz vienam gadam**. Šai personai jābūt nodarbinātai pabalsta piešķiršanas dienā u.c. nosacījumi, kā paredz likums. Vecāku pabalstu piešķir 70% apmērā no pabalsta saņēmēja vidējās apdrošināšanas iemaksu algas, bet ne mazāk kā 70% apmērā no vecāku pabalsta pieprasīšanas dienā spēkā esošā valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta divkārsā apmēra (šogad 45x2x70%). Šis pabalsts spēkā no 2008.g.1.janvāra. Vecāki var izvēlēties, kurš saņems šo pabalstu. Nodarbinātības ierobežojuma, saņemot šo pabalstu nav. Par bērnu vecumā no 1- 2 gadiem pienākas pabalsts 30 lati mēnesī tāpat kā nestrādājošiem vecākiem.

Informē Nina Laurenoviča

LĪDZJŪTĪBA

Reiz pienāk diena – nelūgta un klusa
Kad dziļi, dziļi daudzas sirdis sāp.

Mūžībā aizgājusi

TAĻĪNA LAPĪŅA

/29.08.1943.-03.06.2008./

Izsakām līdzjūtību tuviniekiem.

Jērcēnu pagasta padome.

PIEDĀVĀJUMS

Jērcēnu pagasta **lauku sētā „Cāliši”** ir
iespēja iegādāties svaigu lauku pienu par
0,30 Ls litrā. Iegādi iepriekš saskaņojot pa
telefonu **29243070**

LĪDZJŪTĪBA

Jau klusas skan kokles un dziesmas,
Un nakts rasa pumpuros mirdz,
Bet zaļajā Dieva namā
Ar zvaigznēm dzied mana sirds.

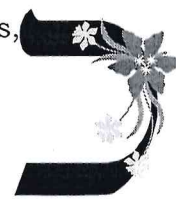
Mūžībā aizgājusi

MARIJA ESĪTE

/19.05.1942.- 11.06.2008./

Izsakām līdzjūtību tuviniekiem

Jērcēnu pagasta padome.

LĪDZJŪTĪBA

Cik kluss un tukšs nu kaktiņš, māt,
Kurš varēs tavā vietā stāt?

Kas grūtā brīdī pienāks klāt?

Neviens tik tuvs vairs nebūs, māt.

Izsakām līdzjūtību

ALĪNAI LOČMELEI

no mātes atvadoties.

*Jērcēnu pagasta padome, darbabiedri un
vēlēšanu komisija*

Par skaitļu un faktu pareizību atbild rakstu autori
Materiālus apkopoja
un datorā salika **Ginta Gailīte**
Kaņepju ozols – foto **Vilis Krūmiņš**

